

## Skjemainformasjon

|           |                                        |
|-----------|----------------------------------------|
| Skjema    | Søknadsskjema for arkiv og museum 2013 |
| Referanse | 527291                                 |
| Innsendt  | 15.10.2012 12:38:00                    |

## Opplysninger om søker

|                           |                                                                 |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Søker                     |                                                                 |
| Navn på organisasjonen    | Oslo Museum                                                     |
| Institusjonens leder      | Lars Emil Hansen                                                |
| Postadresse               | Postboks 3078                                                   |
| Postnummer / Poststed     | 0207 Oslo                                                       |
| Tlf. til organisasjon     | 23284170                                                        |
| Prosjektets kontaktperson | Daniella van Dijk-Wennberg                                      |
| Tlf. til kontaktperson    | 22052833                                                        |
| E-post til kontaktperson  | dw@oslomuseum.no                                                |
| Nettside                  | <a href="http://www.oslomuseum.no">http://www.oslomuseum.no</a> |
| Org. Nr                   | 989285661                                                       |

## Opplysninger om prosjektet

|                      |                      |
|----------------------|----------------------|
| Prosjekt             |                      |
| Søknaden gjelder     | Formidling og dialog |
| Tittel på prosjektet | Romfolk i Oslo       |

## Sammendrag av prosjektet

Vi viser til søknadene om dokumentasjonsprosjektet "Romfolk i Oslo", samt innlevert statusrapport. Oslo Museum ønsker å bruke materiale fra dokumentasjonsprosjektet til en utstilling som vil gi innsikt i norske og tilreisende romfolks livsvilkår i en nasjonal og internasjonal kontekst. Utstillingen skal bidra til kritisk refleksjon rundt storsamfunnets måte å behandle denne marginaliserte gruppen på i et historisk og samtidig perspektiv.

## Prosjektbeskrivelse

## Prosjektbeskrivelse:

## Utstillingen sikter mot:

1. Øke og formidle kunnskapen om romfolks kultur og livsvilkår i det norske samfunnet, og å nedbygge fordommer mot og diskriminering av romfolk
2. Gi mulighet for romfolk til å fortelle sine egne historier og presentere sin kultur på egne premisser
3. Vise deler av romkulturens immaterielle og materielle kulturarv
4. Sette et kritisk samfunnsmessig søkelys på politikken som er blitt ført – og føres – overfor disse personene
5. Stimulere til kulturell brobygging mellom Oslo Museum og kunstinstitusjoner/kunstnere fra Romania (jfr Stort. mld 23), samt etablere nettverk med utvalgte "norske" kunstnerne

## Dette håper vi å få til gjennom (resultatmål):

1. Innsamling av et bredt kulturhistorisk materiale, med hovedvekt på personlige historier, som belyser noen sider ved romfolkets kultur i dagens Oslo
2. Produksjon av utstilling som belyser romfolkets livsvilkår og kultur i dagens Oslo, men som også belyser folkegruppens livsforhold i andre europeiske hovedsteder og i et historisk perspektiv
3. Integre ulike kunstuttrykk i utstillingen som en del av formidlingen

## Bakgrunn:

En EU-rapport fra 2011 viser at rasisme er svært utbredt over hele Europa, og at etniske minoriteter og innvandrere blir utsatt for betydelig diskriminering. Romfolket (sigøynere) er den gruppen som i størst grad blir diskriminert i følge rapporten fra EU-byrået for fundamentale rettigheter (FRA).

Diskriminering og rasisme mot romfolk observeres også fra høyreorientert politisk hold i de fleste sentral- og østeuropeiske land. Den negative retorikken hos politikerne, og ofte unyansert informasjon fra media, skaper fordommer og bidrar til diskriminering av romfolk heller enn å skape dialog med og en balansert debatt om gruppen.

Også i Norge møter vi fortsatt lignende holdninger. Både sommerens opphetede debatt og den ferske rapporten fra Antirasistisk senter (okt. 2012) viser stigmatisering av romfolket. Rapporten hevder at både medier, politiet og diverse kommunale instanser bidrar sterkt til stigmatiseringen ved sine uttalelser om romfolkets levekår. Fortsatt er det slik at romfolk i hovedsak blir oppfattet som problem av storsamfunnet, og i liten grad som ressurs.

Som romanifolket og andre minoritetsgrupper, ble rom utsatt for en streng fornorskningspolitikk, både før, under og også til dels etter andre verdenskrig, der en stram innvandringspolitikk, utestegning og forsøk på utrydning var viktige ingredienser (Holmesland 2007). Mellom 1927 og 1956 hadde ikke romfolk adgang til Norge. Under andre verdenskrig og den nazistiske okkupasjonen gjaldt også rom som en av de gruppene nazistene ønsket å utrydde. Fornorskningspolitikken overfor rom og de andre nasjonale minoritetene har rammet både grupper og enkeltindivider hardt, og fått konsekvenser for personers og gruppers immaterielle og materielle kulturarv.

Ved å sette et kritisk samfunnsmessig søkelys på politikken som er blitt ført – og føres – overfor disse gruppene, kan vi som museer bidra til økt respekt og selvforståelse for grupper og enkeltpersoner og bidra i demokratiprojektet.

Norge har ratifisert flere avtaler og derigjennom forpliktet seg til å verne og formidle et mangfold av kulturuttrykk, herunder minoriteter og marginale gruppers kulturarv. Blant de mest sentrale avtalene og konvensjonen er:

- Minoritetsspråkpakten; Europarådets pakt for regions- eller minoritetsspråk (ble undertegnet i 1992 og trådte i kraft 1998)
- Rammekonvensjonen; Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter (ratifisert av Norge 1999)
- UNESCOs konvensjon av 20. oktober 2005 om å verne og fremme et mangfold av kulturuttrykk (ratifisert av Norge 2007)
- UNESCOs konvensjon av 17. oktober 2003 om vern av immateriell kulturarv (ratifisert av Norge 2007)

Utstilling og nettformidling:

Oslo Museum ønsker derfor å sette romfolket på den museale agendaen, og søker herved om midler til å lage en utstilling om romfolk i Oslo, basert på materialet fra dokumentasjonsprosjektet, kombinert med film og visuell kunst. Målet er at utstillingen skal bidra til å nyansere det mediaskapte elendighetsbildet som preger den offentlige debatten, men også bidra til debatt om den politikken som gruppen er blitt - og blir - utsatt for både i Norge og andre land. Personlige historier, formidlet gjennom filmopptak (samarbeid med Snøball, se vedlagt prosjektbeskrivelse) eller digitale historiefortellinger, vil stå sentralt i utstillingen. Disse fortellingene, samt kontekstualiserende informasjon og billedmateriale, vil også formidles på digitalt fortalt.no, slik at kunnskapen kan nå ut til flest mulig. Den planlagte utstillingen vil om ønskelig kunne konverteres til en vandreutstilling. I tillegg til den kulturhistoriske delen ønsker vi å invitere kunstnere, både med bakgrunn fra romfolket selv (boende i Norge og i Romania for å få til en kulturutveksling) og annen bakgrunn, for å få frem utstillingens budskap til publikum gjennom kognitive, visuelle og auditive virkningsmidler. Oslo Museum ønsker at publikum gjennom utstillingen både skal få bedre innsikt i romfolk og noen av deres historier, men også bli konfrontert med sine fordommer

Utstillingens hovedmålgruppe er skolene med vekt på ungdomstrinnet og videregående skole. Formidlingen vil foregå både på museet, samt i skolene. Ved å tilrettelegge utstillingen for skolen, vil vi allikevel kunne treffe flere aldersgrupper. Museet vil søke Den Kulturelle Skolesekken for å nå mange skoleklasser i Oslo-området.

I Kunnskapsløftets generelle del heter det: “ Utdanningen må formidle kunnskap om andre kulturer og utnytte de muligheter til berikelse som minoritetsgrupper og nordmenn med annen kulturell bakgrunn gir.” (2006:5)

Film kan utvide mulighetene for formidling:

Oslo Museums dokumentasjonsprosjekt om romfolk har et omfang, innhold og faglig perspektiv som går langt utover museets vanlige dekningsområder. Vi ønsker derfor også å lage materiell som kan tilgjengeliggjøre kunnskapen for flere brukergrupper i samarbeid med filmselskapet Snøball.

Vi mener at film er godt egnet for å nå et slikt mål. Korte, konsise filmer med tydelige, faglige vinklinger er fleksible i bruk til ulike kunnskapsgrunnlag i flere forskjellige sammenhenger og til ulike brukergrupper når de koples med skreddersydd tilleggsmateriell. Derfor ser vi for oss at det kan lages dokumentarfilmer på 6-8 minutter, som kan dekke disse formidlingsområdene:

1. Gi et fullverdig tilbud til lærere i hele landet som ønsker å dekke viktige kompetansemål i læreplanen rundt romfolk og nasjonale minoriteter
2. Gi et fullverdig tilbud til besøkende i utstillingen
3. Gi et konkret tilbud om både forarbeid og etterarbeid til skoleklasser som skal besøke utstillingen
4. Integrere klipp fra filmene i nettressursene for dokumentasjonen
5. Bruke filmene som en del av allmennformidlingen om dokumentasjonsprosjektet gjennom å etablere

### Om rom og nasjonale minoriteter i Kunnskapsløftet

Alle undervisningsressurser må ha en tydelig forankring i læreplanene. For å treffe skolens behov handler det derfor i dette prosjektet om å utvikle filmene og det tilhørende materialet slik at det dekker kompetansemål i den gjeldende læreplanen Kunnskapsløftet (2006).

Det er læreplanmål rundt nasjonale minoriteter som er mest relevant å dekke. Gjennom gode, moderne og relevante læremidler kan vi dermed bidra til at rom-tematikken kommer mer inn i skolen.

I læreplanen for samfunnsfag under hovedområdet Kultur heter det: " Hovedområdet omfatter fleirkulturelle samfunn og religionen si rolle i kulturen. Det handlar om urfolk, etniske og nasjonale minoritetar og korleis framandfrykt kan motarbeidast." (2006:119) Et av kompetansemålene for 7. trinn er: "Gjere greie for kva for nasjonale minoritetar som finst i Noreg, og beskrive hovudtrekk ved historia og levekåra for minoritetane." (2006:122)

Både museets utstillingsarbeid og Snöball film vil ta utgangspunkt i en grundig analyse av kunnskapsløftet for å gjøre tilbudene attraktive og aktuelle for skolene. Snöball kommer til å starte deres prosjekt med en grundig analyse av Kunnskapsløftet i samarbeid med erfarne pedagoger for å optimalisere tematikkene for filmene så opplegget blir mest mulig aktuelt for skolen.

### Forslag til opplegg og omfang

Et sentralt poeng i Oslo Museums dokumentasjonsprosjekt er at romfolk skal kunne fortelle sine egne historier og presentere sin kultur på egne premisser. Dette er et prinsipp som det blir viktig å videreføre i filmprosjektet. Snöball ønsker konsekvent å gjennomføre at det er romfolk som snakker i filmene, og at det er gjennom dem vi får høre om og forstå romfolkets historie og kultur.

Disse intervjuene – gjort grundig og med høy filmatisk kvalitet - vil også kunne fungere som fortellinger i en utvidet kontekst i utstillingen.

I tillegg brukes så mye som mulig av historisk materiale inn mot filmene: fotografier, filmklipp, dokumenter og gjenstander. Sammen vil det blir en autentisk og nær formidling av stoffet. Det dagsaktuelle stoffet vil så langt som mulig filmes med nye originalopptak.

Ønskelig er tre filmer i prosjektet, med tre forskjellige temaer:

1. En film som forteller om hovedtrekkene i romfolkets historie i Norge
2. En film om dagens situasjon med tilreisende romfolk og deres bakgrunn
3. En film om romfolkets språk og kulturuttrykk gjennom musikk, dans, bildende kunst og kunsthåndverk

Disse tre temaene vil ha hver sin tydelige innfallsvinkel til læreplanen og forskjellige fag og årstrinn. Alle vil være relevante i samfunnsfag både hver for seg og som en enhet for lærere som vil gå dypere inn i stoffet. Film 1 vil kunne fungere både på 4. og 7. på samfunnsfag. Film 2 vil være relevant på ungdomstrinnet og videregående i samfunnsfag og religion, livssyn og etikk (rle). Film 3 kan være relevant på flere trinn i forhold til grunnleggende ferdigheter og kunsthåndverk.

Vi mener at de tre titlene også representerer god søkbarhet som nettressurser overfor allmennheten, gjennom å ha tydelige innfallsvinkler til stoffet. Film er mindre søkbart enn tekst pga teknologien i dagens søkemotorer, og synlighet på nettet handler derfor både om hvordan man legger filmen ut på forskjellige nettsider og hvordan man legger inn søke- og nøkkelord om innholdet.

Snöball skal derfor forankre filmene på egne nettsider, og merkes med nettstedet som avsender. Internt på nettsidene gjør man så mange sammenkoplinger mellom filmen og andre relevante oppslag som mulig, for å løfte den fram.

Det er også nyttig å lage en YouTube-kanal for filmsamlingen. Dette har blitt enkelt og funksjonelt. Da får man en kanal med adressen for eksempel [www.youtube.com/\(prosjektnavn\)](http://www.youtube.com/(prosjektnavn)) og muligheten til å legge inn tekster og andre lenker. Vi vil også vurdere å bruke såkalt embedding fra YouTube på våre sider, fordi at man på den måten får tilgang på et presist og enkelt telleapparat for antall filmvisninger.

Alle filmene blir teknisk tilrettelagt for enkel deling på facebook og andre sosiale medier. Vi vil også vurdere å merke filmene med Creative Commons-lisenser for å gi et tydelig signal om det er delingsstoff.

## Framdriftsplan

## Framdriftsplan for hele prosjektperioden

|           |            |
|-----------|------------|
| Startdato | 01.03.2011 |
| Sluttdato | 08.04.2014 |

## Aktivitetplaner

| Tittel                   | Fra dato   | Til dato   |
|--------------------------|------------|------------|
| dokumentasjonsprosjektet | 01.03.2011 | 20.12.2012 |
| utstillingsproduksjon    | 01.01.2013 | 20.12.2013 |
| utstillingsmontering     | 01.01.2014 | 07.04.2014 |
| utstilling og formidling | 08.04.2014 | 20.12.2015 |

Andre opplysninger / kommentarer om framdrift- / aktivitetsplan.

## Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner? Ja

## Samarbeidspartner 1

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Navn                     | Kirkens Bymisjon i Oslo                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Formell avtale?          | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Postadresse              | Tollbugate 3                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Postnr / Poststed        | 0152 Oslo                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Kontaktperson            | Jonahnnnes Heggland                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Tlf. til kontaktperson   | 22365500                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| E-post til kontaktperson | johannes.heggland@skbo.no                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Rolle                    | Deltakelse i prosjektgruppen. Fortsette å tilrettelegge for en kobling mellom prosjektet og Bymisjonens kafe på en måte som forenkler arbeidet med å knytte kontakt og etablere en tillitsfull relasjon til minoritetsgruppen. Være del av referansegruppen til utstillingen. |

## Samarbeidspartner 2

|                          |                                                                                                               |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Navn                     | Kulturhistorisk Museum                                                                                        |
| Formell avtale?          | Ja                                                                                                            |
| Postadresse              | Postboks 6762 St. Olavs plass                                                                                 |
| Postnr / Poststed        | 0130 Oslo                                                                                                     |
| Kontaktperson            | Tone Cecilie S. Karlgård                                                                                      |
| Tlf. til kontaktperson   | 22859956                                                                                                      |
| E-post til kontaktperson | t.c.s.karlgard@khm.uio.no                                                                                     |
| Rolle                    | Medlem av arbeidsgruppen og referansegruppen. Bidrar med kontakter inn i miljøet og noe dokumentasjonsarbeid. |

## Samarbeidspartner 3

|                   |                 |
|-------------------|-----------------|
| Navn              | Snöball Film AS |
| Formell avtale?   | Ja              |
| Postadresse       | Tollbugt. 8B    |
| Postnr / Poststed | 0152 Oslo       |
| Kontaktperson     | Pål Karlsen     |

|                          |                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Sider 5/6                | 93224377                                                                                                                                                                                                     |
| Til kontaktperson        | pal@snoball.no                                                                                                                                                                                               |
| E-post til kontaktperson | Oslo Museum har en samarbeidsavtale med Snöball Film AS om å utvikle og produsere filmene. Snöball har bred og omfattende erfaring med produksjon av undervisningsfilm mot skolen og kunnskapsfilm generelt. |
| Rolle                    |                                                                                                                                                                                                              |

Prosjektbudsjett

|                                                                                                                                                                                              |                                             |  |                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|--|------------------------|
| Prosjekt                                                                                                                                                                                     |                                             |  |                        |
| Ettårig eller flerårig prosjekt? Flerårig                                                                                                                                                    |                                             |  |                        |
| Er prosjektet pågående? Ja                                                                                                                                                                   |                                             |  |                        |
| Oppgi arkivsaknummer: 490655                                                                                                                                                                 |                                             |  |                        |
| BUDSJETT FOR FØRSTE ÅR                                                                                                                                                                       |                                             |  |                        |
| Utgifter                                                                                                                                                                                     |                                             |  |                        |
| Hva                                                                                                                                                                                          | Beskrivelse                                 |  | Sum                    |
| Personalkostnader (lønn/overhead)                                                                                                                                                            | prosjektleder, inkl. arb.avgift (1 år, 80%) |  | kr 500 000,00          |
|                                                                                                                                                                                              | faglig ansvarlig (1 år, 60%)                |  | kr 400 000,00          |
|                                                                                                                                                                                              | kurator (0,5 år)                            |  | kr 300 000,00          |
|                                                                                                                                                                                              | tekstforfattere (2 stk., 0,5 år)            |  | kr 600 000,00          |
|                                                                                                                                                                                              | utstillingsarkitekt                         |  | kr 200 000,00          |
|                                                                                                                                                                                              | grafisk designgiver                         |  | kr 100 000,00          |
| Varer/utstyr                                                                                                                                                                                 | honorar kunstnere (6 å 15.000)              |  | kr 90 000,00           |
|                                                                                                                                                                                              | foto - og filmtjenester (tilrettelegging)   |  | kr 100 000,00          |
|                                                                                                                                                                                              | utstillingsproduksjon/materiell             |  | kr 500 000,00          |
| Tjenester kjøpt av andre                                                                                                                                                                     | markedsføring                               |  | kr 100 000,00          |
|                                                                                                                                                                                              | oversettelse tekster engelsk + romansk      |  | kr 100 000,00          |
|                                                                                                                                                                                              | film fra Snöball                            |  | kr 1 000 000,00        |
| Andre utgifter (spesifiser)                                                                                                                                                                  | frakt kunstverk                             |  | kr 50 000,00           |
|                                                                                                                                                                                              | referansegruppe, honorarer, reiser, møter   |  | kr 50 000,00           |
|                                                                                                                                                                                              | utstillingskatalog                          |  | kr 150 000,00          |
| Totale utgifter                                                                                                                                                                              |                                             |  | kr 4 240 000,00        |
| Inntekter                                                                                                                                                                                    |                                             |  |                        |
| Beskrivelse                                                                                                                                                                                  | Tilskudd bekreftet?                         |  | Sum                    |
| <u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>                                                                                                                                                            |                                             |  | <u>kr 2 290 000,00</u> |
| Fritt Ord: katalog                                                                                                                                                                           | Nei                                         |  | kr 150 000,00          |
| egen andel Oslo Museum                                                                                                                                                                       | Ja                                          |  | kr 1 300 000,00        |
| film fra Snöball                                                                                                                                                                             | Nei                                         |  | kr 500 000,00          |
| Totale inntekter                                                                                                                                                                             |                                             |  | kr 4 240 000,00        |
| Kommentar til budsjett neste år                                                                                                                                                              |                                             |  |                        |
| Prosjektbudsjettet for 2013 og 2014 er ført opp i sammenheng (=budsjettet for hele perioden) siden arbeidsoppgavene som skal foregå i 2013 og 2014 tilknyttet prosjektet er tett sammenvevd. |                                             |  |                        |
| BUDSJETT FOR HELE PROSJEKTPERIODEN                                                                                                                                                           |                                             |  |                        |
| Utgifter                                                                                                                                                                                     |                                             |  |                        |
| Hva                                                                                                                                                                                          | Beskrivelse                                 |  | Sum                    |
| Personalkostnader (lønn/overhead)                                                                                                                                                            | intern og ekstern arbeidskraft              |  | kr 2 190 000,00        |
| Varer/utstyr                                                                                                                                                                                 | foto- og utstillingsproduksjon              |  | kr 600 000,00          |
| Tjenester kjøpt av andre                                                                                                                                                                     | film, markedsføring + oversettelser         |  | kr 1 200 000,00        |
| Andre utgifter (spesifiser)                                                                                                                                                                  | frakt, utstillingskatalog + reiser          |  | kr 250 000,00          |
| Totale utgifter                                                                                                                                                                              |                                             |  | kr 4 240 000,00        |
| Inntekter                                                                                                                                                                                    |                                             |  |                        |

| Beskrivelse                           | Tilskudd bekreftet? | Sum                        |
|---------------------------------------|---------------------|----------------------------|
| <del>Søknadssum Norsk kulturråd</del> |                     | <del>kr 2 290 000,00</del> |
| egen finansiering                     | Ja                  | kr 1 300 000,00            |
| Totale inntekter                      |                     | kr 3 590 000,00            |

| Vedlegg                  |
|--------------------------|
| Ingen vedlegg lastet opp |